

Kungsbacka kommun

Rektorn vid Kapareskolan E-H

Beslut för grundskola

efter tillsyn i Kapareskolan E-H
i Kungsbacka kommun

Tillsyn i Kapareskolan E-H

Skolinspektionen genomför tillsyn i Kungsbacka kommun under år 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Kapareskolan E – H besöktes av Skolinspektionen den 28 februari 2014.

Fakta om skolenheten

Kapareskolan med skolenhet E – H ligger i samhället Onsala i Kungsbacka kommun. Skolan leds av en rektor. I Kapareskolan finns ytterligare en skolenhet med en rektor. Detta beslut avser endast skolenhet E – H. Verksamheten omfattar grundskolans årskurser 7 – 9 och vid tiden för tillsynen har skolan 238 elever indelade i tre klasser i vardera årskurs 7 och 8 samt fyra klasser i årskurs 9. Den pedagogiska personalen är organiserad i två arbetslag.

Skolverkets officiella statistik visar att 84 procent av samtliga elever i årskurs 9 fick minst betyget E i alla ämnen vårterminen år 2013. Det genomsnittliga meritvärdet var 201 poäng vilket är lägre jämfört med riket som är 213 poäng. Det fanns en marginell skillnad i meritvärde mellan flickor och pojkar. Flickorna hade 198 och pojkarna 204 vilket är en skillnad på 6 poäng. I riket som helhet har flickorna högre poäng än pojkarna och skillnaden är 22 poäng. Av de elever som gick ut grundskolan våren 2013 var 85 procent behöriga till gymnasieskolans olika program.

Helhetsbedömning

Skolinspektionen bedömer att rektor vid Kapareskolan E – H tar ansvar för att det bedrivs ett kvalitetsarbete där såväl kunskapsresultat som andra nationella mål analyseras och utvärderas. Resultaten ligger till grund för fortsatt planering för att utveckla verksamheten och öka måluppfyllelsen. Lärarna analyserar betygssättning och för diskussioner om exempelvis skillnader i resultat mellan nationella ämnesprov och slutbetyg. Även skillnader mellan pojkars och flickors betyg i olika ämnen lyfts fram och analyseras. Elever som är i behov av särskilt stöd uppmärksammas och skolenheten ger sådant stöd i olika former. Skolinspektionen vill dock påpeka vikten av att det särskilda stödet i så stor utsträckning som möjligt ska ske i den klass som eleven tillhör.

Undervisningen bedrivs i huvudsak utifrån de krav som författningarna ställer, enligt Skolinspektionens bedömning. Lärarna följer varje elevs kunskapsutveckling i varje ämne och dokumenterar detta. Eleverna har i stort kännedom om kunskapskraven i olika ämnen men lärarna behöver försäkra sig om att

eleverna också förstår vad kunskapskraven betyder och vad som förväntas av dem för erhålla höger betyg.

Tillsynen visar att rektor och lärare behöver se till att det finns fungerande forum för samråd med eleverna. Skolinspektionen kan vidare konstatera att arbetet med att ge eleverna inflytande kan utvecklas vidare vilket överensstämmer med vad skolenheten identifierat som utvecklingsområde och arbetet har också påbörjats. Därutöver behöver lärarna i högre grad samordna ämnesområden så att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet. Rektor har ett särskilt ansvar för att så sker och att lärarna ges förutsättningar för att arbeta mot detta mål.

Vidare visar tillsynen att inte alla elever vet vem som är deras rektor och därmed ansvarig för deras utbildning och för skolenheten. Skolenheten behöver därför förtydliga sin självständighet som egen skolenhet så att det blir tydligt för alla att Kapareskolan består av två skolenheter med en rektor vardera.

Tillsynen visar att det bedrivs ett målinriktat arbete mot kränkande behandling och åtgärder vidtas för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Rektor behöver dock se till att skolenhetens plan mot kränkande behandling uppfyller författningarnas krav så att den omfattar aktuella åtgärder för det aktuella året och att åtgärderna bygger på skolenhetens specifika behov. Det framkommer genom skolenhetens och Skolinspektionens elevenkäter och genom samtal med elever att de i hög grad trivs och känner sig trygga i skolan.

Nedan följer en mer detaljerad redogörelse för de brister som Skolinspektionen kunnat konstatera vid sin tillsyn samt de ingripanden som Skolinspektionen funnit befogade med anledning av de konstaterade bristerna.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Kungsbacka kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 13 juni 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Kungsbacka kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Undervisningen i olika ämnesområden ska samordnas så att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet

Motivering

Enligt läroplanen har rektor ett särskilt ansvar för att undervisningen i olika ämnesområden samordnas så att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet.

Rektor uppger i intervju att samordning av ämnesområden fungerar delvis hos vissa lärare, men inte hos alla. Under studiedagar har förmågor som är gemensamma för flera ämnen diskuterats och hur man kan arbeta ihop utifrån detta men det behöver dock, enligt rektorn, utvecklas vidare. I dokumentet "uppföljning systematiskt kvalitetsarbete" finns dock inte samordning av ämnesområden nämnt. Elever uppger i intervju att de sällan arbetar så att flera ämnen samordnas eller ingår i ett tema. De uppskattar det till en gång per termin. I intervju med lärare framkommer att om ämnen samordnas så görs det mer spontant och inte utifrån någon gemensam planering exempelvis av ett tema. Hög arbetsbelastning, menar lärarna, är ett hinder för detta. Lärare uppger också att de inte har så stor kännedom om varandras arbetssätt vilket de kunde haft om de arbetat mer temainriktat.

Utredningen visar att undervisningen i olika ämnesområden inte i tillräcklig grad samordnas så att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet. Verksamheten uppfyller inte författningarna krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

Lgr 11, 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

Grundläggande värden och inflytande**Bedömning**

Kungsbacka kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Grundläggande värden och inflytande.

- Skolenheten ska ha ett eller flera forum för samråd med eleverna

Motivering

Enligt skollagen ska elever ges inflytande över utbildningen. Informationen och formerna för elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Vidare anger skollagen att det ska finnas ett eller flera forum för samråd med eleverna och deras vårdnadshavare. Där ska sådana frågor behandlas som är viktiga för enhetens verksamhet och som kan ha betydelse för eleverna och vårdnadshavarna.

I intervju och samtal med elever framkommer att elevrådet inte träffas regelbundet och att det inte är så vanligt att det kommer frågeställningar och önskemål från klassråd. Enligt eleverna förekommer det ibland klassråd, men inte i

alla klasser. Lärarnas uppfattning är att elevrådet träffas en gång per månad och att klassråd genomförs regelbundet, dock inte i alla klasser. Enligt rektor finns det tid avsatt på schemat, så kallad mentorstid, som kan användas till klassråd. Rektor uppger att hon hoppas att tiden också används till detta.

Utredningen visar att det inte för alla elever finns fungerande forum för samråd med eleverna. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

4 kap. 9 och 13 §§ skollagen

Ledningsstruktur och organisering av utbildningen

Bedömning

Kungsbacka kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Ledningsstruktur och organisering av utbildningen.

- Rektor ska fatta de beslut som följer av författningarna.

Motivering

Enligt skollagen beslutar rektor om sin enhets inre organisation och fattar i övrigt de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i skollagen eller andra författningar. Rektor får uppdra åt en anställd eller en uppdragstagare vid skolenheten som har tillräcklig kompetens och erfarenhet att fullfölja enskilda ledningsuppgifter och besluta i frågor enligt ovan om inte annat anges.

Rektor för skolenheten E – H har delegerat ansvar för upprättande och beslut om åtgärdsprogram till elevhälsans specialpedagog. Denna specialpedagog är dock inte anställd i skolenheten utan tillhör Kapareskolans andra skolenhet A – D. Vidare framgår av beslut om placering i särskild undervisningsgrupp att rektor delegerat beslut om åtgärdsprogram till Specialpedagogiskt Centrum (SPC) inom vilken den särskilda undervisningsgruppen är organiserad. Det framgår inte av beslutet vem som är delegat och personalen vid SPC har inte rektor vid Kapareskolan E – H som sin chef.

Utredningen visar att rektor inte fattar beslut enligt författningarna, eftersom rektor har delegerat beslutsfattandet till en person som inte är anställd eller är uppdragstagare vid skolenheten. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

2 kap. 10 § skollagen

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar enligt 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Kungsbacka kommun följande anmärkningar. Kungsbacka kommun ska vidta åtgärder för att rätta till bristen och redovisa de vidtagna åtgärderna till Skolinspektionen senast den 13 juni 2014.

Trygghet och studiero**Bedömning**

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist/brister inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Skolans plan mot kränkande behandling anger inte de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling det aktuella året utifrån en aktuell kartläggning samt innehåller inte en redogörelse för hur föregående åtgärder har genomförts

Motivering

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Skolinspektionen har tagit del av skolans likabehandlingsplan, tillika plan mot kränkande behandling. I planen finns bland annat allmänna och övergripande beskrivningar av de åtgärder som behövs och som vidtas för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Det saknas dock en redogörelse för vilka åtgärder som ska påbörjas eller genomföras det närmaste året och som motsvarar skolenhetens aktuella behov. Det saknas också en redogörelse för hur föregående års åtgärder genomförts.

I intervjuer med rektor framkommer att skolan genomför kartläggningar tillsammans med elever genom enkäter och att åtgärder vidtagits som exempelvis att rusta upp toaletter. Rektor uppger att alla åtgärder inte beskrivits i skolenhetens plan mot kränkande behandling. I intervju med lärare och elevhälsa framkommer att det finns ett aktivt arbete med att åtgärda kränkningar som kan förekomma som exempelvis tysta "blickar" och utanförskap. Skolenheten har också ett trygghetsteam som träffar klassernas kamratstödjare som hjälper till att se och förmedla eventuella kränkningar. Att skapa ett trygghetsteam är en av årets åtgärder, menar lärarna, men andra åtgärder är svårt att komma

ihåg på grund av stor informationsmängd. Det förekommer kränkningar men inte i någon större omfattning. "Mjuka värden" har arbetats med i många år, uppger lärarna.

Elever uppger i intervju att de har svarat på trivselfrågor i en enkät. Alla känner dock inte igen det men tror de fått "något papper" där de kunnat fylla i var det kan vara otryggt. Det finns inga elever som känner sig otrygga, tror eleverna, som vidare uppger att lärarna hjälper till om någon elev blir utsatt. Det förekommer inga kränkningar, menar eleverna, och har inte heller hört talas om att det förekommer mobbning.

I skolenhetens uppföljning av värdegrundsarbetet framgår att resultat av trygghetsenkäter tas hänsyn till i arbetet med likabehandlingsplanen. Det framgår också av uppföljningen att 95 procent av eleverna har uppgett i enkäten att de känner sig trygga i skolan.

Utredningen visar att skolenhetens plan mot kränkande behandling inte följer författningarnas krav genom att det saknas planerade åtgärder som ska vidtas det närmaste året samt en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts. Eftersom det pågår ett aktivt arbete mot kränkande behandling och att åtgärder vidtas utifrån verksamhetens behov även om de inte beskrivits i skolenhetens aktuella plan mot kränkande behandling ser Skolinspektionen överträdelsen som mindre allvarlig och tilldelar huvudmannen en anmärkning.

Författning

6 kap. 8 § skollagen

Särskilt stöd

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Rektorn ska fatta beslut om särskild undervisningsgrupp enligt författningarnas krav

Motivering

Enligt skollagen får ett beslut om åtgärdsprogram för en elev i grundskolan innebära att särskilt stöd ska ges enskilt eller i en annan undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp) än den som eleven normalt hör till, om det finns särskilda skäl. Av åtgärdsprogrammet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Skolinspektionen har tagit del av ett beslut om placering i särskild undervisningsgrupp. Av beslutet framgår inte vad som utgör särskilda skäl för att eleven ska placeras i särskild undervisningsgrupp. Beslutet hänvisar inte heller till

någon annan dokumentation som beskriver detta. Vid tillsynen har Skolinspektionen tagit del av åtgärdsprogram och protokoll från olika möten som föregått beslutet om placering i särskild undervisningsgrupp. Av dokumentationen framgår motiveringen till denna placering. I dokumentationen finns dock hänvisningar till författningar som inte är nu gällande.

Utredningen visar att det inte framgår av beslut om placering i särskild undervisningsgrupp vilka särskilda skäl som finns för beslutet och det saknas hänvisning till annan dokumentation. Eftersom det finns dokumentation som visar åtgärder och insatser som föregått beslutet och som motiverar placeringen ser Skolinspektionen överträdelsen som mindre allvarlig och tilldelar huvudmannen en anmärkning.

Författning

3 kap. 9 och 11 §§ skollagen

I ärendets slutliga handläggning har jurist Julie Svane och utredare Oskar Cliffordson deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Magnus Haglund
Beslutsfattare

Marie Sjöberg
Föredragande

Bilaga:

Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.